

UPA 2015/39

Justus Hansen

19. marts 2015

Pittuffik, Thule Air Base, pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallittoqarnissaanik siunnersuut. Amerikkarmiut nunatsinniinnerannit Kalaallit Nunaat sutigut iluaquserneqassava? Aningaasatigut pissarsiassatigut qanoq piunasaqaateqassaagut, isumaqatigiissutillu sorliit isumaqatigiinniutigineqaqqinnissaannik piunasaqaateqassaagut?

(Inatsisartunut ilaasortaqa Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

USA ikinngutigaarput iligalugulu. Amerikamiut sakkutooqarnikkut illersortigaarput aamma killeqarfigut paarai. Allaangilaq Pituffik, Thule Air Base, pillugu oqallinnermi sakkortuumi tamanna piviusoq puigorneqartartoq.

Pingaartorujussuuvoq, tamatuma pissutsip piviusup maannamut naleqqiullugu eqqaamaneqarnerunissaa, maannakkummi allaannginnami amerikamiunit atonerlunneqartorujussuusugut.

Taamatulli oqareerluta Demokraatini nuannaarutigaarput ullumi oqallisigisinnaagatsigu, killeqarfitta iluani amerikamiut najuunnerat nunatta qanoq isumalluarfigisinnaaneraa.

Attartornermut akiliut imaluunniit naamik

Demokraatini isumaqaraluarpuq naapertuuttuliornerussasoq amerikamiut attartornermut akiliuteqartarsinnaanerat pillugu oqaloqatigigaanni. Naliginnaasumik nunami NATO-mi ilaasortaasuni amerikamiut sakkutooqarfimminnut akiliineq ajorput - taamaattumik Kirigistanimi (NATO-mi ilaasortaangitsumi) sakkutooqarfeqarnertik pissutigalugu amerikamiut attartornermut akiliisarnerarneqarnerat tunngavissaqanngilaq.

Paarlattuanik Demokraatini isumaqarpuq Kalaallit Nunaat immikkuullarissumik inissisimasoq. Danmarkip Kalaallit Nunaata isumannaatsuunissaa akisussaaffigaa, annertuumilli

Namminersorluni oqartussaaneq atuuppoq aamma imaanngilaq Kalaallit Nunaat siunissami namminersortunngoruni NATO-mut ilaasortaajumaartoq. Tamanna tunngavigalugu tunngavilersuutigineqarsinnaavoq USA imaluunniit Danmarki nunatta ilaanik atuinermi akiliissasat. Tamanna pillugu isumaqatigiinniarnaq nuannersumik pitsaasumillu kiisalu ataqeqatigiinneq tunngavigalugu ingerlasariaqarpoq, ikinngutigippugummi iligiillutalu.

Akilerarutini akiliisarneq ilaalu ilanngullugit

Demokraatini isumaqarpugut pissusissamisussaasoq amerikamiut akileraartalermissaat isumaqatigiinniutigissagutsigu, qularnaarumallugu Pituffimmi sulisut maannga nunamut akileraartarnissaat. Tamatuma saniatigut qularnaartariaqarparput nunat allamiut ingerlatseqatigiiffiit, nunatsinni ingerlatsisut ingerlaavartumik ilinniarnermut atatillugu sungiusaatigalugu sulisussanik ilinniartunik/lærlingini atorfinitsitsisarnissaasa ersarissumik isumaqatigiissusiorfiginissaat. Taamaasilluni amerikamiut maani nunamiinnerat ilinniartitaanermut qaffassaaqataassagaluarpoq aamma pinngitsoorani taamaattariaqarmat.

Igalikumi isumaqatigiissut

Igalikumi isumaqatigiissut 2004-mi USA-p Danmarkip Kalaallit Nunaatalu isumaqatigiissutigaa. Isumaqatigiissummi taaneqarput immikkoortut USA-p Kalaallit Nunaatalu annertuumik suleqatigiiffiginnaasaat nunat pineqartut tamarmik iluaqutissarsiviginnaasaat. Ajoraluartumilli allaanngilaq eqqarsaatit tamakku kusanartut piviusunngortinneqanngisaannarsimasut. Demokraatini isumaqarpugut maannakkut pisut takutikkaat amerikamiut oqaloqatigisariaqalerigut paasiniallugu qanoq iliorluta suleqatigiinnerput ataatsimoorluta piviusunngortissinnaanerlutigu tigussaasunngortissinnaanerlutigulu. Niuerneq takornariaqarnerlu eqqarsaatigalugit isumaqatigiissuteqarnissamut tunngavissaqartariaqarpoq nunami maani iluaqutissarsiviginnaasatsinnik soorlu niuernerulernissaq takornariaqarnerulernissarlu allisarlugit taamaasillutalu isertitassagut.

Taakkuupput maannakkuugallartoq Demokraatini oqaatigiumasagut.